

**2022–2030 M. MARIJAMPOLĖS REGIONO PLĖTROS PLANO PAŽANGOS PRIEMONĖS
NR. LT024-02-01 „EKONOMINIO AUGIMO SKATINIMAS MARIJAMPOLĖS
REGIONO FUNKCINĖJE ZONOJE“ PAGRINDIMO APRAŠAS**

Nr. _____
(data ir registracijos numeris)

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	1. LT024-02-01 „Skatinti investicijų pritraukimą ir verslo plėtrą regione gerinant sąlygas investicijoms“; 2. LT024-02-02 „Skatinti regiono gyventojų ekonominį aktyvumą ir didinti regiono patrauklumą“
---	---

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

2022–2030 m. Marijampolės regiono plėtros plane¹ (toliau – MRPPL) nustatyta **problema**, kurią siekiama spręsti šia pažangos priemone – „**menkas regiono ekonomikos aktyvumas ir investicinis patrauklumas**“, kurią lemiančios priežastys yra „**investicijoms tinkamos infrastruktūros trūkumas, atotrūkis tarp darbo rinkos poreikių ir darbo jėgos kvalifikacijos**“ bei „**nepakankamos sąlygos gyventojų ekonominiam aktyvumui, maža ūkinių veiklų įvairovė**“ (Marijampolės regiono esamos situacijos bei problemų ir jų priežasčių analizė pateikiama MRPPL I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“, Marijampolės regiono funkcinės zonos analizė pateikiama 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos² (toliau – FZ strategija) II skyriuje „Funkcinės zonos analizė“).

Remiantis FZ strategijoje atlikta analize, investicijų pritraukimui tinkamų ir greitai išvystomų teritorijų trūkumas bei neišnaudotas turistinis potencialas, lankymui pritaiktų turizmo objektų trūkumas, neišvystytos bendros rinkodaros priemonės ir skaitmeninių sprendinių trūkumas riboja regiono plėtrą ir lemia menką ekonominių veiklų įvairovę.

Atsižvelgiant į tai, kad Marijampolės regiono savivaldybės yra susijusios socialiniais ir ekonominiais ryšiais, siejamos bendro etnografinio identiteto bei turinčios bendras problemas, FZ strategijoje buvo išskirtos sritys, kuriose tikslingas bendradarbiavimas:

- Investicijų pritraukimas (šios pažangos priemonės apimtis);
- Turizmo potencialo išnaudojimas (šios pažangos priemonės apimtis);
- Visuomenės sveikatos paslaugų efektyvumo didinimas (patvirtintos MRPPL priemonės Nr. LT024-01-02-01 „Visuomenės sveikatos paslaugų gerinimas“ apimtis).

¹ Patvirtintas Marijampolės regiono plėtros tarybos 2023 m. vasario 9 d. sprendimu Nr. S-1 „Dėl 2022–2030 m. Marijampolės regiono plėtros plano patvirtinimo“;

² FZ strategija patvirtinta:

- 1) Kalvarijos savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. T-54](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos tvirtinimo“;
- 2) Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. TS-63](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos patvirtinimo“;
- 3) Marijampolės savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. 1-108](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos patvirtinimo“;
- 4) Šakių rajono savivaldybės tarybos [2024 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. T-97](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos patvirtinimo“;
- 5) Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos [2024 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. B-TS-316](#) „Dėl 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos tvirtinimo“.

Investicijos. Prastą Marijampolės regiono ekonominę situaciją, žemą pridėtinę vertę sukuriančių verslų dominavimą, mažą ūkinių veiklų įvairovę, žemas gyventojų pajamas ir žemą užimtumo lygį sąlygoja menkos materialinės ir užsienio investicijos regione, nes nesudarytos pakankamos sąlygos verslo plėtrai. Tai, kad Marijampolės regione nedarbo lygis aukštesnis, o gyventojų aktyvumas mažesnis nei šalyje, rodo, kad nėra pilnai išnaudojamas regiono darbo jėgos potencialas. Vilkaviškio ir Šakių rajono savivaldybėse, kuriose gyventojų skaičius sudaro 45 proc. visų regiono gyventojų, materialinės investicijos itin žemos, o tai tiesiogiai siejasi ir su žemu darbo užmokesčiu (1 lentelė).

1 lentelė. Darbo užmokestis, materialinės investicijos bei mažų ir vidutinių įmonių skaičius Marijampolės funkcinėje zonoje

Savivaldybė	Darbo užmokestis bruto (mėnesinis) 2022 m., EUR	Materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui 2021 m., EUR	Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyv., 2023 m. pradžioje, vnt.
Lietuvos Respublika	1.789,0	3.847	35,0
Marijampolės apskritis	1.426,9	1.965	20,2
Kalvarijos	1.360,8	1.163	16,4
Kazlų Rūdos	1.486,1	3.755	19,1
Marijampolės	1.467,4	2.605	26,1
Šakių rajono	1.398,7	1.475	17,3
Vilkaviškio rajono	1.305,1	1.012	14,4

Investicijų pritraukimui ir darbo vietų kūrimui nesudarytos reikiamos sąlygos. Kaip pabrėžiama VŠĮ Investuok Lietuvoje pateiktose rekomendacijose dėl Marijampolės regiono pasirengimo pritraukti investicijas – gamybos srities investuotojų poreikiai rodo didesnių sklypų poreikį ir paklausą³. Remiantis Marijampolės regiono savivaldybių duomenimis⁴ apie laisvų ir (ar) išnuomotų investicijoms pritaikytų sklypų skaičių ir plotą atskleidė, kad Marijampolės regione nėra investuotojų poreikius atitinkančios greitai išvystomos infrastruktūros, o esami pramoninės, komercinės paskirties sklypai yra nepritaikyti, juose nėra reikiamos net bazinės infrastruktūros (2 lentelė).

2 lentelė. Investicijoms tinkamos teritorijos (sklypai) Marijampolės funkcinėje zonoje

Savivaldybė	Esami sklypai	Iš jų pilnai pritaikyta investuotojams	Esamų sklypų infrastruktūros trūkumai	Išnuomotų investuotojams sklypų plotas
Kalvarijos	7 sklypai (viso 12,0 ha)	Nėra	Trūksta vandens ir nuotekų tinklų, elektros visiems sklypams, privažiavimo kelių – 5 sklypams	Nėra
Kazlų Rūdos	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra
Marijampolės	2 sklypai (viso 8,2 ha)	Nėra	Šiuo metu vyksta susisiekimo, vandens ir nuotekų sistemų, elektros ir kt. infrastruktūros įrengimas	69,4 ha
Šakių rajono	3 sklypai (viso 5,5 ha)	Nėra	Trūksta privažiavimo kelių, vandens ir nuotekų tinklų, elektros linijos	Nėra
Vilkaviškio rajono	6 sklypai (viso 25,6 ha)	Nėra	Trūksta inžinerinės infrastruktūros	Nėra

Atsižvelgiant į tai, kad FZ strategijoje buvo pagrįsti regiono savivaldybių socialiniai ir ekonominiai ryšiai bei bendros regiono darbo rinkos egzistavimas, tikslingas ir bendras regiono kaip patrauklaus pakankamą darbo jėgą turinčio regiono su išvystyta infrastruktūra viešinimas, kooperuojant savivaldybių išteklius.

Poreikis sukurti ir pritaikyti infrastruktūrą investicijų pritraukimui aktualiausias didžiausią gyventojų skaičių ir potencialą turinčiose regiono savivaldybėse – Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybėse.

³ VŠĮ Investuok Lietuvoje 2021 m. rugsėjo 6 d. raštas Nr. 2021-661-S „Dėl regiono pasirengimo pritraukti investicijas“;

⁴ Marijampolės regiono savivaldybių administracijų apklausa dėl investicijoms pritaikytų sklypų pasiūlos ir potencialo, vykdyta 2023 m. liepos 3-10 d. el. paštu;

Turizmas. Mažą ūkinių veiklų įvairovę (ypač kaimiškose vietovėse) lemia neišnaudojamas turizmo srities potencialas. Remiantis Vietinio turizmo tyrimo ataskaita⁵, keliautojai daugiausiai dėmesio skiria apgyvendinimo paslaugų kainos ir kokybės santykiui, bendrai vietos infrastruktūrai ir lankytinų gamtos objektų pasiūlai.

Turistinių vietovių (objektų) fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros pritaikymo lygis vertintas Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimu⁶, kuriame Marijampolės regiono savivaldybių turizmo objektų (viso vertinti 127 objektai) pritaikymo lygis įvertintas prasčiau, nei vidutiniškai šalyje. Bendras nacionalinis Lietuvos savivaldybių turistinių objektų įvertinimų vidurkis yra 2,71 iš 4 galimų, visų Marijampolės regiono savivaldybių, išskyrus Marijampolės (2,75), vidurkis buvo mažesnis: Kalvarijos – 2,25, Kazlų Rūdos – 2,28, Šakių rajono – 2,54, Vilkaviškio rajono – 2,56, o vertinti objektai dažnai visai neturi arba turi tobulintinos būklės WC, kai kurie objektai visiškai nepritaikyti neįgalųjų poreikiams, kyla sunkumų orientuojantis, tobulintina parkavimo, kai kuriais atvejais netgi susisiekimo infrastruktūra.

Marijampolės regione sudarius preliminarų visų potencialą turinčių turizmo objektų, iš kurių galėtų būti formuojami regioniniai maršrutai, sąrašą⁷, įvertinti objektai, kurie nėra pakankamai arba visai nėra pritaikyti lankymui ir būtinos investicijos į atitinkamą infrastruktūrą.

Turizmo sektoriaus plėtrai ypač svarbi komunikacija. Atliekant FS strategijos analizę nustatyta, kad Marijampolės regione nesuformuotas bendras unikalus turistinio krašto įvaizdis (vis dar išlikęs ne turistinio, bet žemdirbystės regiono įvaizdis) – nėra bendro regiono viešinimo, turistinių maršrutų, apimančių visą regioną, esami objektai nėra pritaikyti lankymui, trūksta informacinės infrastruktūros.

FZ strategijoje nustatyta, kad išnaudojant regione esantį potencialą – pritaikius lankymui esamus gamtos ir kultūros objektus ir pasinaudojus sukaupta turizmo informacijos centrų patirtimi bei pasidalijus funkcijomis (sudarant regioninius turistinius teminius maršrutus, vykdant bendras komunikacines veiklas) būtų pasiektas sinerginis efektas.

Poreikis turimo turistinio potencialo išnaudojimui aktualus visam Marijampolės regionui – Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybėms.

Šios pažangos priemonės **tikslinė grupė** – visos Marijampolės FZ teritorijos gyventojai (3 lentelė), regiono mažos ir vidutinės įmonės.

3 lentelė. Gyventojų skaičius Marijampolės regione⁸

Savivaldybė	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
Kalvarijos	10 438	10 187	10 093	9 919	9 913	9 734
Kazlų Rūdos	11 493	11 339	11 054	10 959	10 931	10 835
Marijampolės	54 090	53 772	54 846	54 291	54 710	54 590
Šakių rajono	27 341	26 707	26 931	26 318	25 918	25 603
Vilkaviškio rajono	35 316	34 666	35 368	34 942	34 419	33 906
Marijampolės regione	138 678	136 671	138 292	136 429	135 891	134 668

* - išankstiniai duomenys

Gyventojų skaičiaus duomenys rodo, kad bendras Marijampolės regiono gyventojų skaičius mažėja. Siekiant didinti regiono patrauklumą gyventi būtinos investicijos, sudarančios sąlygas darbo vietų kūrimui, ūkinių veiklų įvairovės skatinimui. Tad tikslinės grupės poreikiai – patrauklios sąlygos gyventi ir dirbti Marijampolės regione.

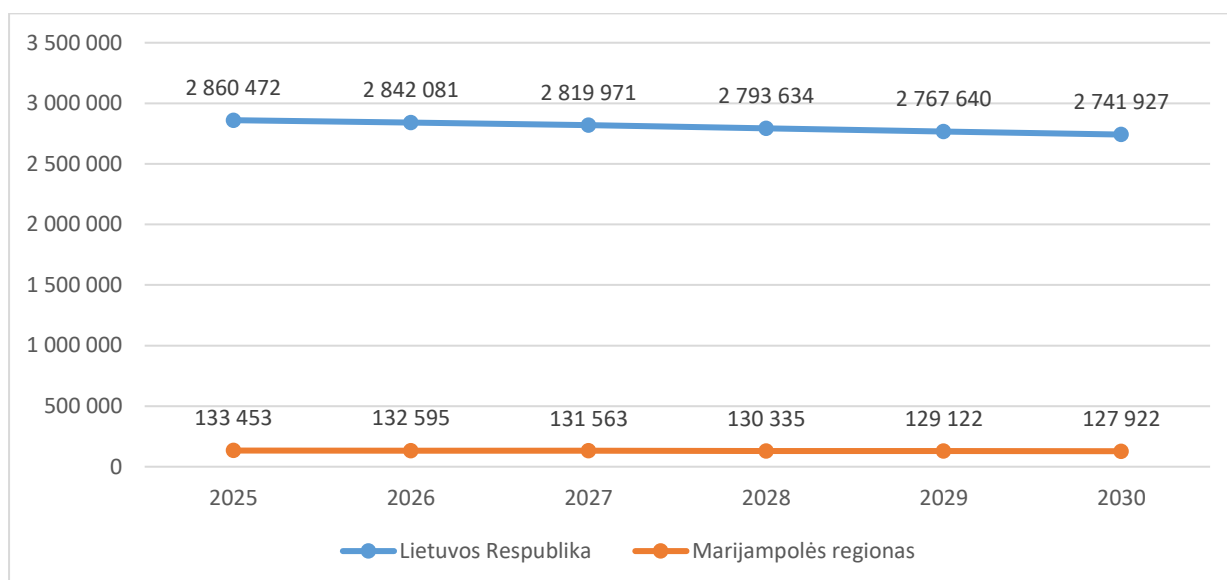
Remiantis Valstybės duomenų agentūros pateikiamomis šalies gyventojų skaičiaus prognozėmis iki 2030 metų, numatoma gyventojų skaičiaus mažėjimas šalyje (1 pav.). Remiantis šiais duomenimis proporcingai prognozuojamas Marijampolės regiono gyventojų skaičiaus pokytis.

⁵ VšĮ „Keliauk Lietuvoje“, Vietinio turizmo tyrimo ataskaita, https://www.lithuania.travel/uploads/ataskaitos/2023/vietinio/Vietinio%20turizmo%20tyrimas_ataskaita_2023.pdf;

⁶ VšĮ „Keliauk Lietuvoje“, Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimas, <https://www.lithuania.travel/lt/news/lietuvas-turistiniu-vietoviu-infrastrukturos-vertinimo-tyrimas>;

⁷ Marijampolės regiono FZ turistiniai gamtos ir kultūros objektai žemėlapyje, sudarytame FZ savivaldybių <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1OzQzqzKcO98w2ik6wiYupblYr8j08OU&ll=54.465916299999996%2C23.047771499999999&z=9>;

⁸ Valstybės duomenų agentūra;

1 pav. Gyventojų skaičiaus šalyje ir Marijampolės regione prognozė

Pažangos priemonė siekiamas pokytis – kooperuojant turimus išteklius, išnaudojant stiprybes ir taip visoje regiono teritorijoje:

- pritraukti investuotojus pritaikant pramonės ir komercinius sklypus ir taip sudaryti sąlygas naujų darbo vietų kūrimui visame regione;
- padidinti regiono turistinį patrauklumą ir regiono matomumą bei žinomumą išnaudojant regiono turizmo išteklius ir kartu sudaryti prielaidas didinti ūkinių veiklų įvairovę, ypač kaimiškiose regiono teritorijose.

Įgyvendinus šią pažangos priemonę būtų prisidedama prie 2022–2030 m. regionų plėtros programoje⁹ nustatytų poveikio rodiklių siekimo (4 lentelė).

4 lentelė. Siektinos poveikio rodiklių reikšmės Marijampolės regione

Poveikio rodikliai	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Siektina rodiklio reikšmė (2025 m.)	Siektina rodiklio reikšmė (2030 m.)
Gyventojų užimtumo lygis (15–64 metų), procentai	62,8 (2020)	67,8	69,7
Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus, tūkst. Eur	15,9 (2019)	18,7	24,4
Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį, procentai	36,4 (2020)	28,7	21,9

Panašios veiklos regione buvo įgyvendintos tik iš dalies – lankymui ir turizmui pritaikyti pavieniai gamtos ar kultūros objektai, neapjungiant jų į bendrus regioninius turistinius maršrutus ir nevykdant komunikacinių ir (ar) analitinių veiklų, infrastruktūra investicijoms pritraukti įrengta tik Marijampolės savivaldybėje, tačiau didžiąją jos dalį sėkmingai išnuomojus nesudarytos prielaidos į regioną pritraukti naujų investicijų ir išnaudoti jau esamą žinomumą ir patirtį.

III SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonė bus įgyvendinama FZ strategijoje numatytoje teritorijoje – Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybėse (5 lentelė).

⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 m. regionų plėtros programos patvirtinimo“ (III skyrius „RPP poveikio rodikliai ir jų siektinos reikšmės“, 1 lentelė „NPP ir RPP rodiklių sąsajos“);

5 lentelė. Pažangos priemonės įgyvendinimo teritorija ir veiklos

FZ strategijos uždavinys	Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui	Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius
Uždavinio įgyvendinimo teritorija	 Šakių rajono, Vilkaviškio rajono ir Marijampolės savivaldybės	 Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybės
Pažangos priemonės veikla	1 veikla. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui	2 veikla. Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius
	3 veikla. Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą	

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Siekiant pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui ir paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius, numatoma šia pažangos priemone įgyvendinti **3 veiklas**:

- 1. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui;**
- 2. Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius;**
- 3. Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą.**

Šios veiklos tiesiogiai siejasi su MRPPL nustatyta Marijampolės regiono problema „menkas regiono ekonomikos aktyvumas ir investicinis patrauklumas“ ir jos priežastimis „investicijoms tinkamos infrastruktūros trūkumas, atotrūkis tarp darbo rinkos poreikių ir darbo jėgos kvalifikacijos“ bei „nepakankamos sąlygos gyventojų ekonominiam aktyvumui, maža ūkinių veiklų įvairovė“.

1 veikla. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui. Įgyvendinant šią veiklą numatoma įgyvendinti FZ strategijoje numatytus veiksmus ir įrengti trūkstamą infrastruktūrą investicijų pritraukimui Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybėse (6 lentelė).

6 lentelė. FZ veiksmai numatomi įgyvendinti pagal 1 pažangos priemonės veiklą

Pažangos priemonės veikla	FZ strategijos veiksmai
1 veikla. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui	1.1.1. Investicijų pritraukimui svarbios susisiekimo infrastruktūros plėtra; 1.1.2. Investicijoms tinkamų teritorijų išvystymo netolygumų šalinimas Šakių rajono savivaldybėje; 1.1.3. Investicijoms tinkamos infrastruktūros parengimas Vilkaviškio rajono savivaldybėje

2 veikla. Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius. Įgyvendinant šią veiklą numatoma įgyvendinti FZ strategijoje numatytus veiksmus ir lankymui pritaikyti gamtos ir kultūros objektus, esančius Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybėse (7 lentelė).

7 lentelė. FZ veiksmai numatomi įgyvendinti pagal 1 pažangos priemonės veiklą

Pažangos priemonės veikla	FZ strategijos veiksmai
2 veikla. Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius	1.2.1. Orijos ežero pakrančių pritaikymas poilsiui ir lankymui; 1.2.2. Kačergų kalno pritaikymas lankymui; 1.2.3. Antanavo dvaro parko pritaikymas lankymui; 1.2.4. Etnografinio Višakio Rūdos kaimo pritaikymas lankymui; 1.2.6. Pažink Šunskų kraštą; 1.2.7. Ivoniškio ežero pritaikymas turizmo infrastruktūrai; 1.2.8. Viešosios turizmo infrastruktūros prie Yglos ežero plėtra; 1.2.9. Viešosios turizmo infrastruktūros prie Žaltyčio ežero sukūrimas; 1.2.10. Viešosios turizmo infrastruktūros sukūrimas Šakių rajono savivaldybėje, pritaikant Sūduvos istorinius piliakalnių lankymui; 1.2.11. Dviračių takas Šakiai – Gelgaudiškis; 1.2.13. Šakių miesto istorinis žiedas; 1.2.14. Zyplių dvaro sodybos pritaikymas lankymui; 1.2.15. Turizmo infrastruktūros prie Paežerių ežero plėtra; 1.2.16. Turizmo infrastruktūros plėtra Vilkaviškio rajono savivaldybėje

3 veikla. Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą. Įgyvendinant šią veiklą numatoma įgyvendinti FZ strategijoje numatytus veiksmus sudarant sąlygas verslo ir turizmo plėtrai. Numatoma vykdyti komunikacines ir analitines veiklas siekiant geresnio regiono turistinio bei investicinio potencialo žinomumo ir turizmo išteklių bei investicijoms pritaikytų pramoninių / komercinių teritorijų panaudojimo efektyvumo (8 lentelė). Už šių veiksmų įgyvendinimą ir koordinavimą FZ teritorijoje užtikrinimą atsakingomis numatytos konkrečios savivaldybės (investicijų sritis – Marijampolės savivaldybė, turizmo sritis – Vilkaviškio rajono savivaldybė), tačiau naudą gaus viso regiono savivaldybės.

8 lentelė. FZ veiksmai numatomi įgyvendinti pagal 1 pažangos priemonės veiklą

Pažangos priemonės veikla	FZ strategijos veiksmai
3 veikla. Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą	1.1.4. Investicijų skatinimo priemonių įgyvendinimas Marijampolės regione; 1.2.17. Viešųjų turizmo paslaugų efektyvinimas Marijampolės regione

Projektų vykdytojai ir partneriai. Remiantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 38 punktu, sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas yra savarankiškosios savivaldybių funkcijos, todėl pažangos priemonėje nustatomi konkretūs projektų pareiškėjai (vykdytojai) (9 lentelė). Galimi partneriai nurodyti atsižvelgiant į turto, kuriame numatomos investicijos, daiktines teises bei numatomas projektų veiklų įgyvendinimo apimtį ir teritorijas.

9 lentelė. Galimi pareiškėjai ir partneriai pagal pažangos priemonės veiklas

Veikla	Galimi pareiškėjai	Galimi partneriai
1 veikla. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui	Savivaldybių administracijos	Juridiniai asmenys, kurių turtas planuojamas tvarkyti ir tvarkomas projekto lėšomis
2 veikla. Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius	Savivaldybių administracijos	Juridiniai asmenys, kurių turtas planuojamas tvarkyti ir tvarkomas projekto lėšomis
3 veikla. Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą	Savivaldybių administracijos, turizmo informacijos centrai	Savivaldybių administracijos, turizmo informacijos centrai, viešosios bibliotekos ¹⁰

¹⁰ Kalvarijos savivaldybės viešoji biblioteka (vienas jos padalinių – Kalvarijos krašto muziejus/informacijos centras), remiantis [Kalvarijos savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatais](#), patvirtintais Kalvarijos savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. T-195(1.5E), „teikia turizmo informaciją vietos bei atvykstantiems turistams“ ir atitinkamai numatomas partneriu įgyvendinant projektą „Viešųjų turizmo paslaugų efektyvinimas Marijampolės regione“;

V SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Visai pažangos priemonei ir jos 3 veikloms („Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui“, „Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius“ ir „Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą“) numatomas projektų atrankos būdas – projektų planavimas. Tai atitinka Strateginio valdymo metodikos¹¹ 135.2 papunkčio nuostatas – projektais numatoma prisidėti vykdamas Vietos savivaldos įstatyme savivaldybių savarankiškasias ir valstybės perduotas funkcijas (žr. IV skyrių „Pažangos priemonės veiklos, projektų vykdytojai ir partneriai“).

VI SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

10 lentelė. Horizontalieji principai

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	Remiantis Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinį zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairių ¹² ir Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gairių ¹³ (toliau kartu – Finansavimo gairės) nuostatomis: - įgyvendinant projektus turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo. Įgyvendinant projektus regione pagal šią pažangos priemonę ir investuojant į pramoninių ir (ar) komercinių teritorijų išvystymo netolygumų pašalinimą, viešąjį turizmo infrastruktūrą bei viešųjų paslaugų efektyvumo gerinimą bus prisidedama prie 8-ojo Darnaus vystymosi tikslo „Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą“; - įgyvendinant projektus turi būti nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams; - projekte negali būti numatyta veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Projektai turės atitikti Finansavimo gairių 4 dalyje nustatytus horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimus.
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Įgyvendinant projektus pagal šią pažangos priemonę bus netiesiogiai prisidedama prie Inovatyvumo (kūrybingumo) horizontaliojo principo įgyvendinimo.
3.	Lygių galimybių visiems	Remiantis Finansavimo gairių nuostatomis: - įgyvendinant projektus turi būti prisidedama prie universalios dizaino principų įgyvendinimo ir laikomasi universalios dizaino reikalavimų;

¹¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“;

¹² Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinį zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 1V-188 „Dėl Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinį zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gairių patvirtinimo“;

¹³ Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2023 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 1V-199 „Dėl Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gairių patvirtinimo“;

		- projekte negali būti numatyta apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ar kitais pagrindais principo įgyvendinimui. Projektai turės atitikti Finansavimo gairių 4 dalyje nustatytus horizontaliųjų principų laikymosi reikalavimus.
--	--	---

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

2022–2030 m. regionų plėtros programoje Vidaus reikalų ministerijos regioninėms pažangos priemonėms 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ ir 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ nustatyta išankstinė sąlyga – patvirtintos teritorinės strategijos, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (Bendrųjų nuostatų reglamento), 29 straipsnio reikalavimus ir patvirtintose regionų plėtros planų pažangos priemonėse yra numatytos veiklos šioms strategijoms įgyvendinti.

ATITIKTIS: Šios pažangos priemonės veiklos ir jų projektai atitinka 2023–2029 m. Marijampolės regiono funkcinės zonos strategijos² veiksmus.

Visais atvejais projektai, įgyvendinami pagal pažangos priemonės 1 veiklą „Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui“ ir 2 veiklą „Paskatinti regiono ekonominį augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius“ turi atitikti Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-01-01 (RE) „Paskatinti regionų, funkcinių zonų, savivaldybių ir miestų ekonominį augimą pasitelkiant jų turimus išteklius“ finansavimo gaires, o projektai, įgyvendinami pagal pažangos priemonės 3 veiklą „Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą“ turi atitikti Regioninės pažangos priemonės 01-004-07-02-01 (RE) „Pagerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, darbo vietų pasiekiamumą ir tam reikalingų išteklių naudojimo efektyvumą“ finansavimo gaires.

VIII SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Produkto ir rezultato rodikliai pažangos priemonei ir jos veikloms pasirinkti vadovaujantis Finansavimo gairių 2.1. dalyje „Finansuojamos veiklos ir siekiami stebėsenos rodikliai“ pateikta informacija.

Lentelė Nr. 11

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinios rodiklio reikšmės		Siektinios rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025)	Galutinė reikšmė (2030)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1 veikla. Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui	P.B.2.0076	Integruoti teritorinio vystymo projektai, projektai	6 089 957,87	5 176 464,18	0	3	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos ² . Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.3.) informacija.
	P.S.2.1039	Sukurtos arba atkurtos atviros erdvės, kvadratiniai metrai			0	7 479	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.3.) informacija.
2 veikla. Paskatinti regiono ekonominių augimą išnaudojant regiono turistinius išteklius	P.B.2.0076	Integruoti teritorinio vystymo projektai, projektai	26 607 173,40	23 374 413,44	0	14	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (2.1.1.-2.1.4., 2.1.6.-2.1.11. ir 2.1.13.-2.1.16.) informacija.
	P.S.2.1039	Sukurtos arba atkurtos atviros erdvės, kvadratiniai metrai			0	984 831	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (2.1.1.-2.1.4., 2.1.6.-2.1.11. ir 2.1.13.-2.1.16.) informacija.
	P.B.2.0058	Dviračiams skirta infrastruktūra, kuriai suteikta parama, kilometrai			0	31,56	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti

							projektų (2.1.3., 2.1.4., 2.1.11., 2.1.14. ir 2.1.15.) informacija.
3 veikla. Padidinti viešųjų paslaugų ir išteklių naudojimo efektyvumą	P.B.2.0076	Integruoti teritorinio vystymo projektai, projektai	763 300,00	648 800,00	0	2	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (3.1.1.-3.1.2.) informacija.

Lentelė Nr. 12

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2023)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinos rodiklio reikšmės		Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2025)	Galutinė reikšmė (2030)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.S.2.3040	Sukurtos arba atkurtos teritorijos, naudojamos ekonominei, rekreacinei ar turizmo paskirčiai, hektarai	0	33 460 431,27	29 199 677,62	0	168,221	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (1.1.1.-1.1.3. ir 2.1.1.-2.1.4., 2.1.6.-2.1.11. ir 2.1.13.-2.1.16.) informacija.
R.S.2.3025	Dviračiams skirtos infrastruktūros metinis naudotojų skaičius, naudotojai per metus	0			0	7 040	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (2.1.4., 2.1.11., 2.1.14. ir 2.1.15.) informacija.
R.S.2.3039	Metinis konsoliduotų viešųjų paslaugų vartotojų skaičius, vartotojai per metus	0			0	4 500	Rodikliai yra perkelti iš FZ strategijos. Preliminari reikšmė apskaičiuota remiantis numatomų įgyvendinti projektų (3.1.1.-3.1.2.) informacija.

(parašas)

(vardas ir pavardė)